

დისტრიბუტორი: თბილისი, ვ. რედაქცია „ქობის-პურელი“-„მოამბე“. ტელეფონი № 372.

მიკვალთბულოს დაპყრდალავენ 26-ს მარტს ს. მეჯვრისხევი. (1—1)

ეს მოთქმა მოთქმა ხაფანგია ბრმათათვის დაგებული და ვი თუ ჩვეულებრივად მოემწყდეს ჩვენი საზოგადო საქმე ამ ხაფანგში. ეს იქნება კიდევ ერთხელ იმის დამამტკიცებელი საბუთი, რომ ჩვენ ჯერ მეტად ცუდად ვართ მომზადებულნი საზოგადო საქმისათვის.

დეკლარაცია

(„რუსეთის დემოკრატიული რესპუბლიკის“)

23 მარტი.

კონსტანტინოპოლი. 22 მარტს ოსმალეთის და საბერძნეთის მთავრობათ შუამდგომლობის საფუძველზე სასამართლოს განაჩენი შესახებ საკონსულო ხელშეკრულების საფუძველზე და საბერძნეთის შუამდგომლობის საფუძველზე.

კონსტანტინოპოლი. იტალიის იტალიის 22 მარტს ელჩებმა ხელი მოაწერეს სამედიცინო განაჩენს იმ საკითხების შესახებ, რომელთა გამო საბერძნეთი და ოსმალეთი ვერ შეთანხმდნენ 1898 წელს. მოხსენების შედგენა მიენდო გერმანიის ელჩს. ელჩებმა კონსტანტინოპოლის ცვლილებით მიიღეს ეს მოხსენება, რომელიც 20 ფურცელზე დაწერილი და შეადგინეს განაჩენი მის მიხედვით. შინაარსი ამ განაჩენისა ჯერ საიდუმლოებას შეადგენს, მაგრამ, როგორც ისმის, განაჩენი საბერძნეთისათვის ამყარებს ისეთს წესრიგს, რომ საბერძნეთს ოსმალეთში სრულად არ ექნება კაპიტულიაციის უფლებანი; სამაგიეროდ, გაუქმებულ იქნება კაპიტულიაციები, რომლითაც საბერძნეთი სარგებლობდა ომამდე; მეორეს მხრით, საბერძნეთს სრული უფლება ეძლევა თავის კანონებით გასამართლოს თავისი ქვეშევრდომები, რომელნიც ოსმალეთში სცხოვრობენ.

პარიზი. ქ. ზელენინისა, რომელმაც სიკვდილს გადაარჩინა პროფ. დუმენილი, სალამოს 7 საათზე გარდაიცვალა.

პეტერბურგი. უმაღლესი ბრძანება: „რადგანაც ვანთავისუფლებთ, თანხმად თხოვნისა, მისს უმაღლესობას პრინცს ალექსანდრე პეტრეს ძეს ოლდენბურგისის შვიი პირის საწინააღმდეგო კომისიის თავმჯდომარის თანამდებობისაგან, უმაღლესად ვბრძანებთ—ამ კომისიის თავმჯდომარედ იყოს შინაგან საქმეთა მინისტრი.“

(იხილეთ სალამოს დეპეშები მე-4 გვერდზე)

ქურნალ-გაზეთებიდან

როგორც დეპეშებიდან ვიცი, საფრანგეთის ზღაპრად დასტურდა კანონ-პროექტი ასოციაციების შესახებ და მასამდე დაიშალა. ამ კანონ-პროექტის უმთავრესი მუხლი არის მე-14 მუხლი. რაც შეეხება მე-18 მუხლს, რომელიც შეეხება კონგრესაციებს უძველეს ქანებს,—ეს

უარს არ გეტყვის, პატივცემულია ჩვენგან. — უარს არ გეტყვის, მაგრამ მამასისხლად მასესხებს, და ხომ იცი ისეც რომდენი წვრილ წვრილი თამასუქი უქირავს ჩვენი მერე წამოგვივლის, და ი „დემურასეულ“ ზეარს წავგართმევს ვალში; დიდი ხანია კბილებს ილესავს იმ ზეარზე.

— მერე ვისი ბრალია, რომ თამასუქები უქირავს? ნუ მისცემდი რა! შე რომ...

— კარგი, კარგი! წავალ. მომამზადე ხელისათვის, მიატანა პირში ოთარმა: მეულის ხმაში ნაწინევი სიმკაზე შენიშნა და იცოდა, რომ საქმის გულდინჯად მოსაზრება შეუძლებელი იყო, რომ მაღლესი აიღეს—აიჭურვად მისი შეხება დაუფერებლობა იქნებოდა. რითი აიჭურვა? როგორ ავიხსნა, თუ არ გამოგვიცდია! მრავალგვარია და წვრილმანი ეს იარაღი, თვალთ-უჩინარი, მაგრამ ისე მოშამულო, რომ ლომს დასცემს ძირს და უღონო ბრახით მიწას აბლენენებს. ან კი რაღა საჭირო იყო მოაზრება? საცა იმოდენა ხარჯი მიგორავდა და გარს ვალ-ვანხს იკრავ-იხვევდა, დეე ესეც იქ ყოფილიყო.

თელავში თვალნათლივ შემოვიდა ოთარი,

მუხლი დიდად და ბეგრანად შეიკვლა. მისი ზარვანდელი შინაარსიდან მხოლოდ ისდა დარჩა, რომ დათხოვნილი კონგრესაციების ქანება შეიკვლა მათხრანილ იქმნეს შემწირველებისა, ანუ მოანდრეკეთა და მათი შემწირველების მიერ. რაც შეეხება იმ ქანებს, რომელსაც არავინ არ მოითხოვს უკან, როგორც ვიცი, მთავრობის პროექტის თანხმად განზრახული იყო, რომ ეს ქანება მოხრებულნი მუშების სახსრის კასრის ფონდს მოგზმარებოდა, მაგრამ ეს მიზანი არ განხორციელდა: პროექტი გამოიცვალა იმ ხანად, რომ კონგრესაციის დარჩენილი ქანება უნდა მოგზმარდეს დათხოვნილი კონგრესაციების დარბი ქვერებს და იმ უქანელ ზირებს, რომლებზედაც ეს კონგრესაციები ჰქონდადნენ. მაგრამ ეს წინადადება არ მოიწონა ზღაპრად და ბოლოს და ბოლოს ზღაპრად მიიღო მთავრობის „მისრულ“ დეპუტატის ლობიტის წინადადება, რომლის თანხმად კონგრესაციის ქანება ექვსი თვის განმავლობაში უნდა გაეიდულ იქმნეს და შემოსული ფული უნდა გარდაეცეს იმით, ვისაც მეტი უფლება აქვთ ამ ქანების მიღებისა. საკითხი იმის შესახებ, თუ ვისა აქვს მეტი უფლება, უფლებების სასამართლოს მხარე უნდა გარდაეცეს უფლებების სასამართლომ უნდა გარდაეცეს, თუ ვის უნდა ურგოს კონგრესაციების დარჩენილი და არავისგან არ მოითხოვნილი ქანება, ამიტომ ეს მე-18 მუხლი დაჰყავს მრავალდასურვლებს: ღვას. ზღაპრად, როგორც ეტყობა, დაიდალა დასურვლები კამათებისაგან და ამიტომ უარ-ჰყო უფლა ის წინადადება, რომელიც ლობიტის წინადადების შემდეგ შეიტანეს დეპუტატებმა. დასასრულად, როცა მთელი კანონ-პროექტი მიდებულ იქნა, მეზარცენეთა დასმა ძლიერი ტანის გემა ასტეხა.

საფრანგეთში, შტატ-ტერიში სასამართლომ დიდი ჯარისკაცის გარდაცემა მიუსჯა ერთ ბერების სკოლის დირექტორს მასზე, რომ მის სკოლაში მასწავლებელთა შორის ერივნენ რამდენიმე წევრი იმ საწმინტოებრივ კონგრესაციების, რომლებსაც სწავლების უფლება არა აქვთ. ამას გარდა სასამართლომ დაადგინა, რომ ეს სკოლა დასურვულ იქმნას.

საფრანგეთის ზღაპრის გარდაწვეტილებამ იმის შესახებ, რომ ეგვლა სკოლებში ადამიანის უფლებათა დეკლარაცია გაიკრას, გამოიწვია მრავალი წინადადება. ანტისემიტებმა მოითხოვეს, რომ დეკლარაცია ბურჟუაზიის სასწავლოდ გაიკრას; მონარქისტებმა მოითხოვეს, რომ ეგვლა სამინისტროებში უნდა გაიკრას, ხოლო ნაციონალისტები თხოულობდნენ ამისევე ეგვლა ეკლესიების, თორეების, ქაღალდის

ფირფრის სასტუმროში ჩამხდა და გაყინულ გათოშილი ბუხარს მიუღივდა. მაგრამ ქალაქში მომწყვდელმა ოთარმა ძალიან იგრძნო უფულობა და დალონდა; უსიამოვნო აზრმა გაურბინა თავში, რომ არ მასესხოს, ხომ ხელცარიელი უნდა დადებოდეს სახლში, და ცუდად შეიმუშნა. ჩაიცა აღარ დალია, ისე პირდაპირ გასწია ხათასკენ.

შინ დაუხვდა ხათა. იმას არც დუქანი ჰქონდა, არც სხვა რამე იმისთანა საქმე, რომ მუდმივ უკან დევნა სჭირებოდა: ფულს ათამაშებდა და იმითი მდიდრდებოდა; არამც თუ შემამულეები ექირა ამით ხელში, თელავის ბაზარშიც ბატონობდა. ხათას დიდი სახლი ეხლა ჩამხლებული იყო, მხოლოდ ერთ ფანჯრიდან მოჩანდა სინათლე. ბიჭმა დარბაზში შეიწვია ოთარი და თან ლამპარი ანათო. მძიმედ და ძვირფასად იყო მორთული დაკრიალებული დარბაზი, მაგრამ ისე ციოდა შიგ, როგორც საყინულეში. კიდევ კარგი, ხათამ მალე გამოჰხედა სტუმარს და საოჯახო ოთახში შეწვია. აქ კი ბუხარი გიზგიზებდა და თბილობდა, თუმცა ძალიან მძიმე სუნის კი იდგა. მამ რა იქნებოდა,

ქის სამშრთველობისა და სხვა ამხარ დაწესებულებისათვის. ზოგიერთმა რესპუბლიკელებმა მოითხოვეს, რომ მარტო 1789 წლის დეკლარაციის გაკრას არა გამოა, ამას გარდა 1891 და 1893 წლების დეკლარაციებიც უნდა გაიკრას.

ამერიკელი კენერადი მაკ-არტური დეპუტატი ტერმინებს ვაშინგტონში, რომ ფილიპინებზე სამხედრო მოქმედება მალე ეგვლას მთისპირა; ადვილად მოსალოდნელია, რომ ტერმინები დატერმინდეს აგვისტოდან გამოსცემს განცხადებას, რომელშიც ის რჩევას მისცემს აგვისტოებს, რომ იმით ამერიკელებს მიანიჭებენ გამოუცხადონ, იარაღი დაჰყარონ და ამერიკის სუვერენიტეტს დაუთანხმებენ.

როგორც ნიუ-იორკის გაზ. ასტორ. ბრესისა კორესპონდენტი იუწყება მინილიდან, ფილიპინელების დაუდასტურებელი და მსხვილად აგვისტოდან დაღატის მისხრებელი შექმნილა. აი რას ამბობს ეს კორესპონდენტი: აგვისტოდან მიანდო ერთ თავის ოფიცერს, რომ ამას ინსტრუქცია წავდო აგვისტოებისათვის, რომლებიც აგვისტოდან სასახლად მრავალნი იზაბელაში უნდა მოსულიყვნენ; ამ ოფიცერს თურმე საიდუმლოდ მოღაპარებდა ჰქონდა გამართული ამერიკელებთან. მრავალნი იყვნენ ოფიცერები კენერადი მაკ-არტურისაგან ნებართვა აიღო და მცირე არეული რაზმით აგვისტოდან გამცემელ ოფიცერთან ერთად ამერიკელების ნავით მრავალნი იზაბელაში წავიდა. ნავი ამ მრავალნი იზაბელაში მივიდა და ზატარა რაზმი ნაპირს გადავიდა. აგვისტოდან ოფიცერი რამდენიმე ადგილად ჯარის კაცით საჩქაროთი ამ დანიშნულს ადგილს წავიდა, სცა აგვისტოდან იყო და უთხრა, რომ ჩვენ ტერმინები დაგვიტერმინა ამერიკელი მრავალნი იყვნენ ოფიცერები და მისი ჯარის კაცები და თან მოგვიყვანეთ. აგვისტოდან თავის ოფიცერებით წავიდა დეტრუიტიდან ამერიკელებთან. მრავალნი იყვნენ სედად ანაშნათ თავის რაზმს და აგვისტოდან თავისი შტაბით დატერმინა.

ფრანგ. გაზ. „პარიზი“ ბლანს ცნობით, ჰოლანდიის მთავრობას განზრახვა აქვს ამ მოკლე ხანში მოიწვიოს კასაში ახალი სამშენებლო კონფერენცია, რათა რამდენიმე წინადადება მისცეს, რომ 1899 წლის დადგენილების ზოგიერთი ადგილები შეცვლილ იქმნეს. ეს ცვლილება უმთავრესად შეეხება სამხედრო ტერმინების მდგომარეობას.

როგორც უკვე ვიცი, კანის ახალშენის მინისტრებმა ნაშრომებმა ზაჟერმა და მერამმა სთხოვეს ინგლისის მთავრობას, რომ მათ ნება მიეცეთ მოახსენონ დეპუტატთა ზღაპრის ცნობები სამშრთ-ფორმის მდგომარეობის შესახებ. მთავრობამ უარ-ჰყო ეს თხოვნა.

ეს უარი, რასაკვირველია, მეტად მოეწონათ მთავრობის მომხრე დეპუტატებს და გაზეთებს; სამაგიეროდ მთავრობის მოწინააღმდეგეები ძლიერ გააწვავს ამ უარს. ევსტრემისტურ გაზეთთა მეტად ჰეცხავს სამინისტროს მომხრე დეპუტატებს და გაზეთებს, რომლებიც ზიზღით და-

როცა მთელი ოჯახი ამ ერთ ოთახში ცხოვრობდა, რადგან სხვა ოთახებს არ ათბობდნენ, თუმცა ფართო გზა სავსე იყო შემოსილი ზეინებით, კიგო-ფიხით და კუნძმანით. ახლა, შე დალოცვილო, კიდევ იმისთვის იყო ეზო შემოთ სავსე, რომ უფთხილდებოდნენ, თორეთ თუ აეჭარებინათ, გასასყიდად დაზადებულ შემოსაც მალე დაანატრებდნენ ამ სუსხიან ზამთარში.

ხათამ გაიგო თუ არა ოთარის მისვლა, მაშინვე მიხვდა, რომ ეს ბუზი მისს ქსელს ვერ ასცდებოდა, მაგრამ მისულს არ შეამჩნივინა ეს და ისე მიიღო, თითქო სრულეებით არ მიხვდა მისს განზრახვას; ეს იყო მიზეზი, რომ ოთარმა კარგა ხანი ვერ მოახეხა ფულის თხოვნა და სტუმარ-მასპინძელი უგემურად დეჰადნენ სიტყვას.

— იცი, ხათა, შენთან ფულის სასესებლად მოვედი.

— ფულისა? მერე, შე დალოცვილო, ვინ მომცა ფული? განა ჯერ არ გაპყიდე ღვინო?...

— ღვინო კიდევ გაგპყიდე და კიდევ დავხარჯე. უთუოდ უნდა მიშოვნო, ხომ იცი, განაღდებ; სარგებელიც, რამდენიც

მთავრობის წარმომადგენელს უმაღლეს მართლს ინგლისის იმპერიაში და ამიტომ გლისის ეგვლა ჰეგეგრდომს უფლება აქვთ თხოვონ, რომ მრავალნი იყვნენ მისი საზოგადოების. და აი კანის ახალშენის ოთახი, გაცი, ინგლისელი მერამმა და ჰოლანდიის ზაჟერი, რომლებსაც რამდენიმე მინათანამდებობა ექირათ, ამოდ სთხოვენ ზაჟერი იმითი თხოვნა მოახსენოს. მთავრობის

თუად უნდა დაჰმარებოდა ამ კაცებს. ბოლო ილი ნიუსია ისინი, რომ როგორც, მრავალნი იყვნენ წევრად არ იყო, ზღაპრად რაჯა, როგორადაც ჰქვია კანადის წარმომადგენელი, და ისიც იმ დროს, როცა აგვისტო იყო.

ახალი ამბავი

ჩვენ უკვე თავის დროზედ აღნიშნული 5 მარტის ქალაქის დადგენილება, რომლითაც მან შესაძლოა 1900 წლის 27 ნოემბრის გადაწყვეტილების სამ საარჩევნო ნაწილად გასაქმება და დადგინა მომავალი ქალაქის ხმონები არჩეულ იქმნენ საარჩევნო კრებაზე. ტფილისის საარჩევნო ქალაქის საქმეთა საკრებულომ ბათს, 22 მარტს, განიხილა ქალაქის ქოს ეს დადგენილება და, მიიღო-რაში ის გარემოება, რომ 5 მარტს ამ ხის გადაწყვეტის დროს აღიძრა ხმ. ჯიანციხისაგან უკმყოფილება იმის შესახებ, რომ უწყსოდ მოხდა კენჭის ყრა, ნაც სახელი მიიღეს 40 ხმონი და დელოად კი საბჭოში 42 ხმონი გაუქმა საბჭოს დადგენილება და ქალაქის გამგეობას ხელ ახლად წარსაბჭოს ეს საკითხი განსახილველად.

პარისკეცს, 23 მარტს, ქალაქის გამგეობის სხდომაზედ განიხილა საქმეთა საკრებულოს წინადადება დადგინა წარედგინოს იგი საბჭოს ხელმძღვანელს განსახილველად იმ მოსაზრებით, ღარეს ძალაში 5 მარტის დადგენილება, თუ საბჭო ამ წინადადებას დათანხმდება, მაშინ აღიძრას საკითხის ხმონების საარჩევნო 10 საარჩევნო წილად დაყოფის შესახებ. განსაკუთრებით აზრი გამოთქვა ქალაქის მოურავმა: დადე ა მიეცეს საბჭოს გადათვლიერ იქმნეს 27 ნოემბრის დადგენილება, რომ ქალაქი განაწილებულ იქმნეს ჩვენო ნაწილად.

გინდოდეს, იანგარიშე. მაინც წვრილი თამასუქებითა მმართველს შენი და შევერთოთ, ერთი თამასუქი დავწერო გირაოდაც რომელიმე მამული აიღო.

— ეჰ, ოთარ, შენ კიდევ ისე დეკობ, თითქო შენთვის არ მემეტებოდა სარგებლის გულისათვის გიმართავდებოდა მე ხელს. კარგი ნაცნობი ბძანდები, ცემული ვარ თქვენს ოჯახში და მინ პატივი გცე, მაგრამ ესლა. ძალიან დროს მომასწარი.

— მაშ რა ვქნა? ათასი სასყიდელ დამაბარეს და ცარიელი ხომ ვერ დავტყე შენ. უნდა სხვას მივმართო.

— სავაქრო გაქვთ? ეგრე ბძანეთ იცი, ხვალ გავიდეთ ბაზარში და რაღა, ავიღოთ: ჩემზე დავაწერინებ, შეგს ჩამოვართმევ და მემრე მე გიშვებ.

— ეგ კარგი, მაგრამ ერთი ხუთი მანი ისე ნაღდაც მჭირდება.

— ეჰ, ეგაც ადვილია! ოჯახში მოგზაურობა და ხელ-ცარიელს როგორ ტუმრებ. აქ სტუმარმა მაღლობა გადაუხადა და

გ. ბაგრატიონი.

